

Marcus Schreiner Božič*

Zgodovina 72. münchenskega rezervnega policijskega bataljona

Münchenski 72. rezervni policijski bataljon je bil eden od več kakor 100 policijskih bataljonov, ki so med 2. svetovno vojno kot okupacijska enota delovali na celotnem območju pod nemško oblastjo. Med letoma 1941 in 1944 je bataljon deloval v Sloveniji, kjer je predstavljal pomemben element ukrepov nemškega zatiranja in preganjanja. V prispevku bomo predstavili doslej v glavnem še neznan zgodovino tega bataljona.

September 1939 – oktober 1940

Formiranje bataljona se je začelo v münchenski vojašnici zaščitne policije¹ 26. avgusta 1939. Tega dne

se je začela nemška mobilizacija, vpoklicali pa so tudi rezerviste policije.²

Bataljon so – kakor je razvidno iz imena (rezervni policijski bataljon), v glavnem sestavljali policijski rezervisti,³ ki so jih ob koncu tedna urili od leta 1938, medtem ko so bili častniki in podčastniki aktivni policisti.

Po urjenju je bil 72. rezervni policijski bataljon sredi decembra 1939 kot zasedbena enota prestavljen na Poljsko. 19. decembra 1939 je pod poveljstvom stotnika zaščitne policije Bröschna⁴ prispel v Czestochowo

* Kriminalist Marcus Schreiner Božič je bil rojen leta 1970. Policist je postal leta 1988, leta 2010 pa je začel sodelovati pri raziskavi zgodovine Policijske uprave München med nacizmom. Glavna tema njegove raziskave je zgodovina redarstvene policije med 2. svetovno vojno ter delovanje višjega vodje SS in policije „Alpenland“. Razen tega sodeluje pri različnih drugih raziskovalnih projektih, vezanih na pogrešane (padle) nemške policiste in kadre nemških tajnih služb v 50. letih 20. stoletja, sodeluje pa tudi pri pripravi razstave „NS-Dokumentationszentrum München“, ki bo odprta leta 2015. Živi v Münchnu, njegova bivša žena in dvanajstletni sin pa živita v Sloveniji.

¹ Zaščitna policija (Schutzpolizei, Schupo) je del uniformirane policije. Njeni pripadniki opravljajo naloge s področja vzdrževanja reda in javne varnosti. Med naloge pripadnikov zaščitne policije spadajo patroliranje, sprejem in obdelava prijav kaznivih dejanj, pregon storilcev, kontrola in nadzor prometa, posredovanje pri prometnih nezgodah ter nadzor javnih prireditev. Pri prevajanju činov sem si pomagal z naslednjimi internetnimi stranmi: <http://de.wikipedia.org/wiki/Schutzpolizei>, http://de.wikipedia.org/wiki/Ordnungspolizei#Dienstgrad-Abzeichen_bei_Schutzpolizei_des_Reiches.2C_der_Gemeinden.2C_Wasserschutzpolizei.2C_Feuer-schutzpolizei_und_Gendarmarie, http://en.wikipedia.org/wiki/Ranks_and_insignia_of_the_Ordnungspolizei (vse dostopno 8. 12. 2014). V slovenskem jeziku je na to temo na voljo tudi knjiga Karel Forte / Marko Selin, Nič več strogo zaupno I, II, Partizanska knjiga, Ljubljana 1978. Op. prev.

² Dnevna povelja poveljstva zaščitne policije München (Tagesbefehle des Kommandos der Schutzpolizei München), Staatsarchiv München, Polizeidirektion, 8218 (Jahrgang 1939).

³ Rezervisti policije so bili vojni obvezniki letnikov 1900-1909, ki jih je vojska (Wehrmacht) dala na razpolago za služenje v policijski rezervi. Večinoma so bili to obrtniki in zaposleni v različnih trgovskih poklicih, ki so gotovo računali na to, da jih bodo v primeru vojne uporabili kot policiste v domovini. V začetku so rezervne policijske bataljone predvideli in urili za izvajanje zasedbenih nalog, do njihove uporabe proti partizanom in na fronti pa je prišlo šele kasneje med vojno. Pri tem se je izkazalo, da policijski rezervisti za te naloge niso bili niti primerno izurjeni niti opremljeni. Samo v Münchnu je bilo v policijsko rezervo vključenih ok. 5.000 mož, iz katerih so oblikovali skupaj 4 bataljone – k temu je treba prišteti še posamezne čete ter službujoče na policijskih postajah in stražnicah.

⁴ Werner Broschen, rojen leta 1901 v Wernigerodeju, se je leta 1919 pridružil prostovoljcem in leta 1923 v Merseburgu vstopil v policijo. Leta 1928 je postal policijski poročnik. V hudih izgredih 17. 7. 1932 v Altoni pri Hamburgu je poveljeval vodu konjeniške policije. Leta 1938 so ga kot stotnika zaščitne policije prestavili v München. Od novembra 1939 do januarja 1940 je bil poveljnik 72. rezervnega policijskega bataljona. Februarja 1940 ga je SS in policijsko sodišče v Krakovu odstavilo in obsodilo na hišni pripor. Od februarja 1941 do junija 1942 je bil poveljnik čete 74. rezervnega policijskega bataljona v Augsburgu in na Poljskem, od novembra 1942 pa je služboval v Rusiji in Ukrajini. 11. 12. 1943 je kot major zaščitne policije padel pri Kijevu. Personalakte Broschen, Stadtarchiv München, Personalakten, Abgabe 20/101, Nr. 361.

Posnetek, datiran 4. 10. 1939, je bil posnet v vojašnici Münchenske zaščitne policije »Hansa Heimen«, prikazuje pa rezerviste v starih, modrih uniformah z njihovimi inštruktorji. (Zapuščina nekega policijskega rezervista 72. rezervnega policijskega bataljona.)

(Tschenstochau).⁵ Bataljon so sestavljale 3 čete s po 140 možmi, motorizirani oddelek in kasneje še mitralješka četa, tako da je enota verjetno štela skupaj od 500 do 550 mož. Kmalu po prihodu bataljona na Poljsko, se je čez en januarja 1940 pritožila vojska (Wehrmacht). Generalpolkovnik Blaskowitz, vrhovni poveljnik armadne skupine Vzhod, je v spomenici, namenjeni Hitlerju, zapisal:

»6. 12. 1939 so pripadniki 72. rezervnega policijskega bataljona v Czestochowi oropali judovsko trgovino z živili. Pri tem so iz trgovine odnesli tudi usnje, ki so ga imeli v delu za vojsko. Zaradi kasnejše vojaške preiskave, je policija lastnikovo ženo, gospo Barmherzig kot nepriljetno pričo zaprla in ubila [...]

Judovskega strojarja Eliasa Rappaporta iz Žarkov(ega?), ki po naročilu vrhovnega poveljstva v Czestochowi doblja usnje, je neki policist pridržal, ga v prostorih 1. čete 72. rezervnega policijskega bataljona preiskal in pretepel ter mu odvzel ves denar v znesku 1.102 zlota. V Czestochowu je prišel kupovat strojila.«⁶

⁵ Dnevna povelja poveljstva zaščitne policije München, Staatsarchiv München, Polizeidirektion, 8218 (Jahrgang 1939).

⁶ Citirano po: Stefan Klemp, »Nicht ermittelt. Polizeibataillone und die Nachkriegsjustiz. Ein Handbuch.« Klartext-Verlag, 2. überarbeitete und erweiterte Auflage, Essen 2011. Gre za eno izmed spomenic vojske z začetka vojne, v katerih so tematizirali zločine SS in policije

Pritožba je privedla do postopka pred SS in policijskim sodiščem v Krakovu, v katerem sta bila odstavljena tako prvi poveljnik bataljona, stotnik zaščitne policije Bröschen, kakor tudi poveljnik 1. čete, stotnik zaščitne policije Ambros.⁷

Februarja 1940 so bataljon – zagotovo zaradi omejenih pritožbe, premestili v Varšavo.⁸ Poveljstvo bataljona⁹ je prevzel major zaščitne policije Richard Maiwald.¹⁰

in o tem poročali Hitlerju. Pritožbe so le v redkih primerih privedle do preiskav ali posledic za odgovorne osebe. Blaskowitz se je v svoji pritožbi sicer zmotil za en mesec – bataljon je bil 6. 12. 1939 še v Münchnu, drugače pa ima prav.

⁷ Bröschna so zaradi pomanjkljivega nadzora obsodili na 2 tedna hišnega zapora. Ambrosa so sprva obsodili na smrt, kasneje pa so kazen spremenili v zaporno. Padel je kot rezervni narednik zaščitne policije avgusta 1944 v Varšavi. Personalakte Ambros, Stadtarchiv München, Personalakten, Abg. 20/101 Nr. 43.

⁸ Dnevna povelja poveljstva zaščitne policije München, Staatsarchiv München, Polizeidirektion, 8219 Jahrgang 1940 in navedki iz osebnih spisov različnih pripadnikov bataljona.

⁹ Dnevno povelje poveljstva zaščitne policije München z dne 27. 1. 1940, Staatsarchiv München, Polizeidirektion, 8219. Maiwald je prispel v Varšavo v začetku februarja 1940.

¹⁰ Richard Maiwald, rojen leta 1894, se je pridružil policiji leta 1919 v Lübecku. Leta 1937 so ga kot stotnika zaščitne policije premestili v München, kjer je deloval kot poveljnik čete. Od oktobra 1939 je kot major zaščitne policije deloval na Poljskem – v štabu poveljnika redarstva (BdO – Befehlshaber der Ordnungspolizei) v Lodzu (Lodsch), 8. 12. 1939 je postal komandant 71. policijskega bataljona, 27. 1. 1940 komandant 72. rezervnega policijskega bataljona. Aprila

Poveljnik je ostal več kakor štiri leta. Bataljon je ostal v Varšavi do oktobra 1940, uporabljali pa so ga kot zasedbeno enoto. Verjetno je sodeloval pri postavitvi varšavskega geta, ki je bila zaključena oktobra 1940.¹¹ 28. in 29. aprila 1940 je bataljon obiskal Heinrich Himmler.¹²

Fotografija, posneta 28. ali 29. 4. 1940 v Varšavi, prikazuje Heinricha Himmlerja in poveljnika bataljona majorja zaščitne policije Maiwalda (na levi). (Zapuščina nekega policijskega rezervista 72. rezervnega policijskega bataljona.)

17. oktobra 1940 je bil 72. rezervni policijski bataljon prestavljen nazaj v München.¹³ 4. (mitralješka) četa je bila razpuščena, strojnice pa so razdelili med preostale 3 čete. V Münchnu je prišlo tudi do večjih kadrovskih

1944 je bil zamenjan na položaju komandanta 1. bataljona 19. policijskega polka SS, od oktobra 1944 je bil komandant 6. policijskega polka SS na Madžarskem. Ob koncu vojne je bil odpuščen, leta 1948 pa ponovno sprejet v policijsko službo, a še isti dan zaradi zdravstvenih razlogov upokojen. Datum smrti ni znan – domnevno je umrl konec 60. let 20. st. Podatki iz Bavarskega glavnega državnega arhiva (Bayerisches Hauptstaatsarchiv), MInn 101316, dnevnih in posebnih povelj poveljstva zaščitne policije München ter višjega vodje SS in policije Alpenland (HSSPF – Höhere SS- und Polizeiführer).

¹¹ Fotografiska zapuščina nekega pripadnika münchenskega bataljona, v kateri so ohranjene fotografije zemljišča kasnejšega geta.

¹² Različne fotografske zapuščine münchenskih policistov, na katerih je dokumentiran obisk.

¹³ Posebno povelje poveljstva zaščitne policije v Münchnu z dne 16. 10. 1940, Staatsarchiv München, 8208.

sprememb v bataljonu. Večino aktivnih policistov – med njimi veliko poveljnikov vodov in podčastnikov, so zamenjali policijski rezervisti, ki so se dotlej izurili. Bataljon je tako imel v svojih vrstah le še malo aktivnih policistov.¹⁴ V posamezni četi je ostalo zelo malo izšolanih aktivnih policistov – v vsaki četi komaj kaj več kot 10, med njimi poveljnik čete, nadporočnik ali stotnik zaščitne policije. Drugi častnik v četi je bil poslej v večini primerov rezervni poročnik zaščitne policije.

Konec marca ali v začetku aprila 1941 je bil bataljon premeščen iz Münchna na Štajersko, kjer so potekale priprave za napad na Jugoslavijo. Münchenčani so prišli na območje Lannacha in 10. aprila vkorakali v Slovenijo, kjer so ostali skoraj natančno tri leta.¹⁵

Organizacija nemške policije v Sloveniji

Ozemlje današnje Slovenije so sile osi razdelile na tri okupacijske cone. Medtem ko je jugozahodni del z glavnim mestom Ljubljana prišel pod Italijo, je vzhodni obmejni del Slovenije zasedla Madžarska. Pretežni del Slovenije bi si morala priključiti Nemčija in ga pripojiti Štajerski in Koroški, kar pa so zaradi vojne situacije zmeraj znova odlagali. Nastali sta območji šefa civilne uprave na takoimenovanem Spodnjem Štajerskem in Gorenjskem. Za varnost je bila pristojna policija in ne vojska, saj so ti območji imeli za del nemške države.

Vrhovni poveljnik je bil višji SS in policijski vodja (HSSPF) XVIII. vojaškega okrožja Alpenland s sedežem v Salzburgu.¹⁶ Sprva je imel sedež na Bledu, od septembra 1943 pa v Ljubljani, kjer je bil »štab za boj proti bandam« (Führungsstab für Bandenbekämpfung).

Njemu podrejena sta bila poveljnika varnostne policije (Sicherheitspolizei) in varnostne službe (Sicherheit-

¹⁴ Različna dnevna povelja poveljstva zaščitne policije v Münchnu, Staatsarchiv München, Polizeidirektion, 8219.

¹⁵ Befehl Nr. 1 des Befehlshabers der Ordnungspolizei Alpenland (10. aprila 1941 ob 22h). Arhiv Republike Slovenije (ARS), AS 1622, fasc. 17.

¹⁶ Višji SS in policijski vodja nadobmočja Alpenland je bil od decembra 1941 do konca vojne Erwin Rösener, rojen leta 1902, elektromonter po poklicu. Leta 1926 je vstopil v NSDAP in SA, leta 1930 pa v SS. Na začetku vojne je bil vodja štaba SS nadobmočja (Oberabschnitt) Rhein s sedežem v Wiesbadnu s činom brigadirja SS (SS-Oberführer), junija 1940 vodja SS nadobmočja Rhein ter višji SS in policijski vodja, od 16. 12. 1941 višji SS in policijski vodja nadobmočja Alpenland s činom generalporočnika SS (SS-Gruppenführer) in generalporočnika policije. Od 30. 7. 1944 je bil general SS (SS-Obergruppenführer) in policije. 15. 5. 1945 so ga zajele angleške enote in ga izročile Jugoslaviji. Na procesu proti Leonu Rupniku in ostalim je bil obsojen na smrt in 8. 9. 1946 usmrčen v Ljubljani. Povzeto po: Zinke/Schulz, »Die Generale der Waffen-SS und Polizei«. Podatke mi je posredoval Andreas Schulz.

Karta izpostav varnostne policije v Sloveniji. Vidna so nemška poimenovanja krajev in podatki o številu prebivalcev. (ARS, AS 1931, fasc. 766.)

sdiens¹⁷ na Bledu (kasneje v Ljubljani) in v Mariboru.¹⁸ Poveljnika varnostne policije in varnostne službe sta imela v večjih slovenskih krajih izpostave s po 4 do 10 uradniki. Policijske enote so pri večjih akcijah redno dodeljevali četam varnostne policije.¹⁹

Sprva na Bledu, od septembra 1943 dalje pa v Ljubljani, je imel svoj sedež poveljnik redarstvene policije (BdO – Befehlshaber der Ordnungspolizei). Njemu je bila podrejena redarstvena policija, sestavljena in zaščitne policije in orožništva.

Podobno kakor v Rajhu, so na deželi po vaseh nastale orožniške/žandarmerijske postaje z do 10 orožniki – večinoma s policijskimi rezervisti starejših letnikov ali z nekdanjimi jugoslovanskimi orožniki. V mestih Maribor in Celje so nastale izpostave/oddelki, sestavljeni iz pripadnikov zaščitne policije in rezervnih policistov.

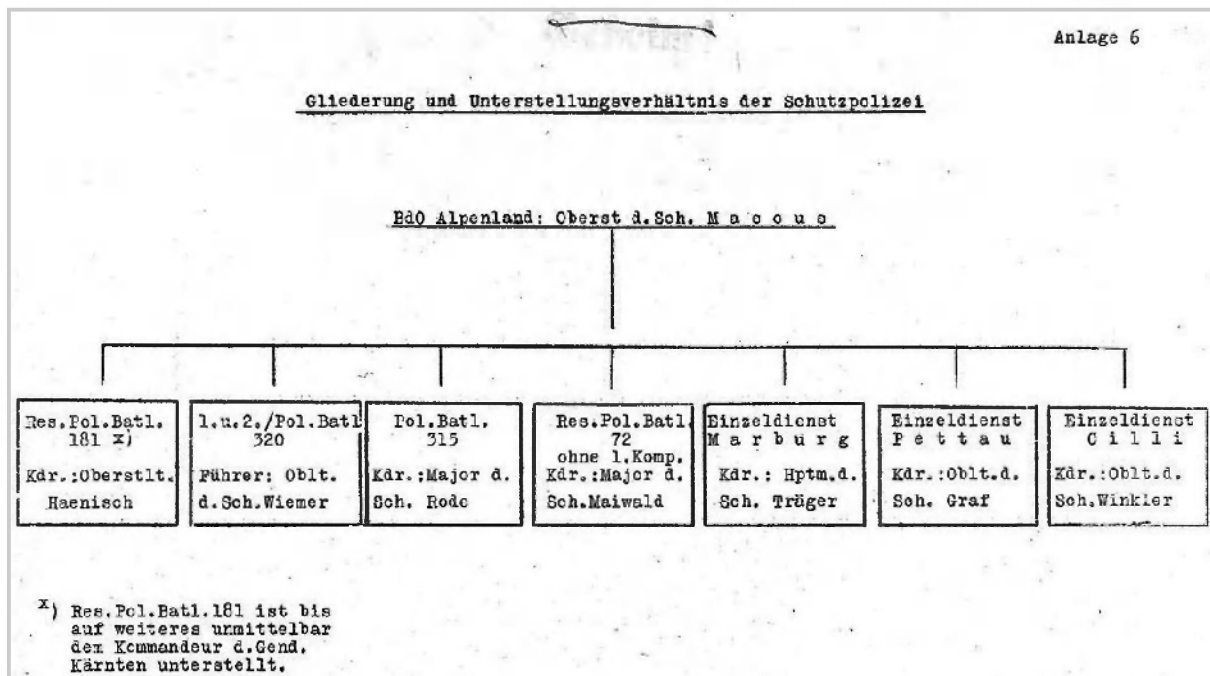
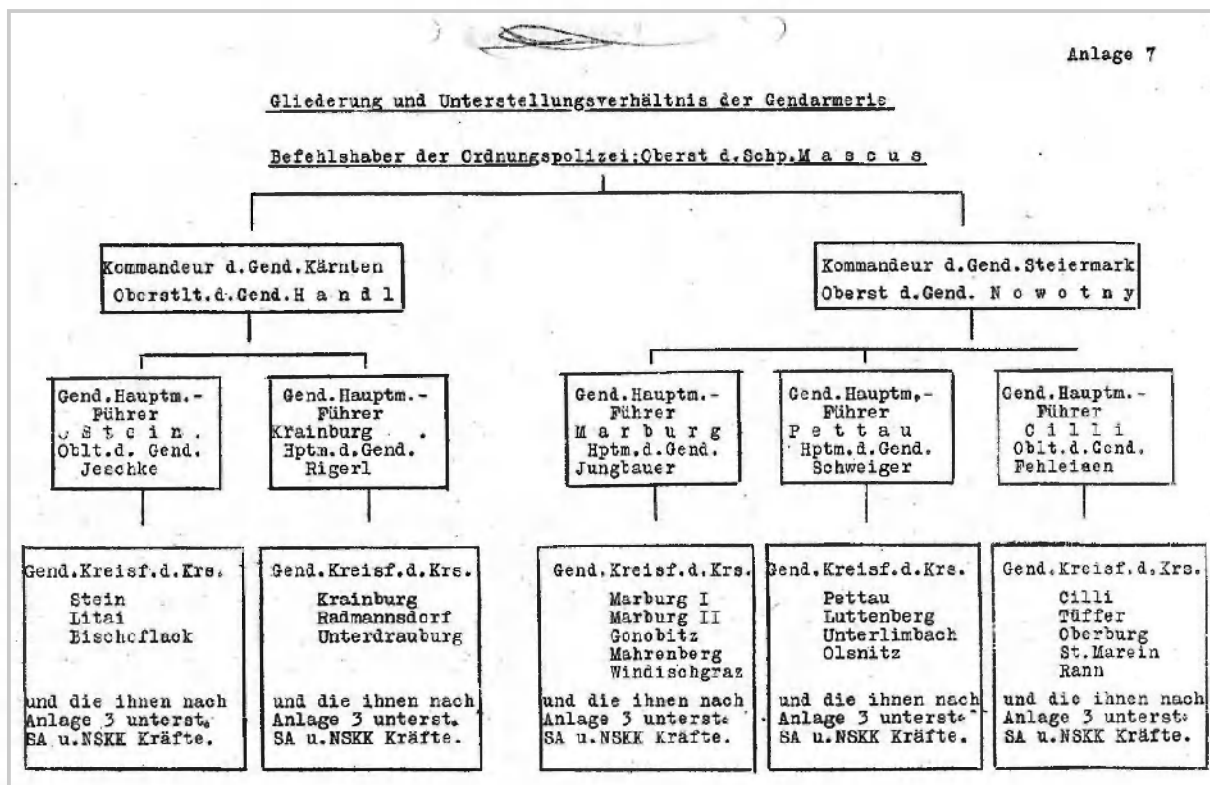
Poveljniku redarstvene policije je bilo stalno podrejenih več rezervnih policijskih bataljonov, pa tudi samostojnih motoriziranih orožniških čet in oklepni enot.²⁰

Vojska (Wehrmacht) oziroma oborožene sile SS (Waffen-SS) so bile do septembra 1943 angažirane v Sloveniji zgolj z učnimi enotami in starejšimi letniki »deželnih strelcev«, ki so jih po potrebi podredili višjemu SS in policijskemu vodji.

Od julija 1942 so (rezervne) policijske bataljone združevali v policijske polke. Združevanje je bilo odvisno od trenutne namestitve bataljonov in območja

¹⁷ Organigram varnostne policije; ARS, AS 1932, 766.
¹⁸ Poveljnik varnostne policije in varnostne službe v Mariboru je bil od aprila 1941 do pomladi 1943 esesovski polkovnik (SS-Standartenführer) Otto Lurker. Lurker je bil rojen leta 1897, v 20. letih 20. stoletja je bil jetniški paznik v trdnjavi Landsberg, kjer so bili po neuspelem puču 8./9. 11. 1923 zaprti Hitler in drugi nacistični veljaki (npr. Heß). Leta 1935 je vstopil v varnostno službo (SD) in bil od decembra 1939 vodja varnostne službe v Gradcu. Leta 1943 so ga ponovno poklicali v Gradec. Konec vojne je bil vodja varovanja belgijskega kralja. Leta 1946 so ga izročili Jugoslaviji ter leta 1947 v Ljubljani obsodili na smrt in usmrtili.
¹⁹ Smernice višjega vodje SS in policije nadobmočja Alpenland o skupnem delovanju redarstva in varnostne policije. Bled, 10. 4. 1942; ARS, AS 1932, fasc. 866.

²⁰ Grafični pregled organizacije redarstvene policije aprila 1941. ARS, AS 1932, 766.

Organigrama orožništva (slika 5) in zaščitne policije (slika 6) v Sloveniji konec aprila 1941.
(Arhiv Republike Slovenije, AS 1931, fasc. 766)

Razglas o izseljevanju na območju Brežic, Trbovlje, oktobra 1941. (Muzej novejšje zgodovine Slovenije.)

njihovega delovanja.²¹ Bataljone iz istega garnizona so lahko vključili v različne polke – Münchenski bataljoni so bili tako vključeni v 15., 18. in 19. policijski polk.

24. 2. 1943 so policijske polke preimenovali v policijske polke SS. To odločitev rajhsfirerja SS in šefa nemške policije so utemeljili kot »priznanje za njihovo posebno pogumno in uspešno delovanje«. Do preoblikovanja policijskih enot v enote oboroženih sil SS ali splošne SS pa ni prišlo.

Delovanje bataljona v Sloveniji

Münchenski bataljon je kot zasedbena enota prispel na Spodnje Štajersko v Krško sprva s štabom in eno četo, preostale čete pa so razdelili.²²

²¹ Depeša rajhsfirerja SS in šefa nemške policije z dne 9. 7. 1942. Bayerisches Hauptstaatsarchiv, MInn, 71988. 19. policijski polk je nastal iz 72. rezervnega policijskega bataljona (iz Münchna; I. bataljon), 171. rezervnega policijskega bataljona (z Dunaja; II. bataljon) in 181. rezervnega policijskega bataljona (iz Salzburga; III. bataljon). Ob formiranju je bil štab polka na Bledu, I. bataljon je bil nameščen na Spodnjem Štajerskem, II. in III. pa na Gorenjskem.

²² Kot prve lokacije so bataljonu 24. 4. 1941 določili okrožja Brežice, Rogaska Slatina in Ptuj, štab bataljona pa je bil v Krškem. »Pri tem ukrepa 3. četa v okrožju Ptuj samostojno z ozirom na veliko oddaljenost od Krškega...« Posebno povelje poveljnika redarstvene policije Alpenland. Maribor, 24. 4. 1941; ARS, AS 1621, fasc. 91.

Enote so večkrat premestili. Končno so štab bataljona prestavili v Celje, dele bataljona pa so poslali na območje Trbovelj, kjer so avgusta 1941 sodelovali pri zadušitvi začetkov odporiškega gibanja.²³

Na Spodnjem Štajerskem je bataljon v začetku sodeloval pri množičnih izgonih Slovencev, ki »niso bili primerni za ponemčenje«. ²⁴ Te Slovence so – kot se je glasila tedanja oznaka, izselili – dejansko pa pregnali. Del na Hrvaško, v Srbijo in Bosno, del na Poljsko in na prisilno delo v Rajh.²⁵

Vojni dnevnik 3. čete 72. rezervnega policijskega bataljona, nastanjene v Brežicah, ki ga hranijo v Zveznem arhivu v Berlinu, navaja za obdobje med septembrom

²³ ARS, AS 1621, fasc. 66 – dnevna povelja poveljnika redarstvene policije Alpenland s podatki o lokacijah enot, fasc. 25 s poročilom orožniškega okrožja Trbovlje z dne 25. 8. 1941. »Pri pomiritveni akciji v industrijskem revirju Trbovlje med 11. 8. in 12. 9. 1941 so sodelovali: 1. vod 2. čete 72. rezervnega policijskega bataljona, dva voda rezervne policijske čete z Dunaja in en vod motorizirane orožniške čete iz Celja.« Dnevno povelje poveljnika redarstvene policije z dne 12. 9. 1941.

²⁴ Bekanntmachung über staatspolizeiliche Maßnahmen, Muzej novejšje zgodovine Slovenije, Ljubljana in Befehl für das Reserve-Polizei-Bataillon 72, ARS, AS 1931, 542.

²⁵ V albumih fotografij pripadnikov bataljona so tudi slike iz Sarajeva, ki izvirajo iz poletja 1941.

Der Bereichsleiter der Ordnungspolizei

Marburg a/Drau, den 27.11.1941. AS 1621
TASG
66

Alpenland.

Pagesterbericht Nr. 52

1./ Selobigung.

SS-Oberführer H i n t z e hat an den Kommandeur des Res.Pol.Batl. 72. Major a.Sch. M a i w a l d, nachstehendes Schreiben vom 5.11.1941 gerichtet:

"Nachdem die Umsiedlungsaktion im Kärntnergebiet inzwischen zu einem gewissen Abschluss gekommen ist, nehme ich gerne die Gelegenheit wahr, Ihnen und den Herren Ihres Offizierskorps, sowie allen Ihren Männern für ihren selbstlosen und opferfreudigen Einsatz während der vergangenen schweren Tage ~~unter~~ meine höchste Anerkennung und meinen allherzlichsten Dank auszusprechen.

Ohne Ihre unermüdbare und tatkräftige Hilfe wäre es völlig unmöglich gewesen, in dem kurzen Zeitraum von nur 12 Tagen nahezu 12.000 Personen aus der Untersteiermark in das Altreich umzusiedeln. Ihnen und Ihren Männern, die bei der Durchführung der Aktion Tag für Tag trotz Schnee und Regen bis tief in die Nacht hinein unverfesselt ~~unter~~ Mann gestellt haben, gebührt das Hauptverdienst an dem erreichten Erfolg. Ich bin überzeugt davon, dass wir mit Ihrer bewährten Hilfe auch die uns noch bevorstehenden Aufgaben meistern und damit den Befehl des Reichsführers-SS-termingemäß ausführen werden."

Ich nehme diese Gelegenheit zum Anlass, allen anlässlich der Umsiedlungsaktion eingesetzten Offizieren und Männern meine Anerkennung auszusprechen.

2./ Aufhebung der Abordnung.

Die Abordnung des Hauptw.d.Sch. B a u m a n n, PV. Innsbruck, als Kraftfahrer zum wdo.-alpenland wurde mit Wirkung vom 22.11.41 aufgehoben. Baumann ist zu seiner Heimatdienststelle zurückgetreten.

Die Abordnung des Hauptw.d.Sch. Franz N e u h u b e r, PV. Salzburg, zum Stab des wdo.alpenland in Marburg a/Drau, wurde mit Wirkung vom 15.11.41 aufgehoben. Neuhuber ist mit gleichem Tage zum Iao-Salzburg zurückgetreten.

3./ Nachforschung nach Wachtm.d.Sch./SE./:

bei welcher Einheit befindet sich:

Hauptw.d.Sch.	K r o n e s k a i l	Heimatstandort Wien,
Rev.Obw."	S e k a n o u Johann,	"
"	"d.Gend.R a a b Hubert,	"Kdr.d.Gend.Wien,
Wm.d.Sch.	O z a u i a l Friedrich,	Heimstandort Wien,
"	" L a n g Rudolf,	Heimatstandort Wien,
"	" W e i s s e n b e c k Rudolf,	"

Heimatzeile nicht erforderlich.

M/V

4./ Anweisung von Waffen und Geräte.

Bezugnehmend auf meinen Erlass vom 17.4.41. M/1b, ordne ich an dass mir nur mehr dann meldungen vorzulegen

Pohvala 72. rezervnega policijskega bataljona in majorja zaščitne policije Maiwalda z dne 5. 11. 1941 za izvedeno »preselitev« skoraj 12.000 ljudi v 12 dneh. (ARS, AS 1621, fasc. 66)

1941 in aprilom 1942 več kakor 7.700 ljudi, ki jih je izgnala samo ta četa.²⁶ Četa je stražila tudi takoimenovano zbirno taborišče na gradu Borl.²⁷

Odporniško gibanje ter aprila leta 1941 ustanovljena Osvobodilna fronta sta nenazadnje dobivala vedno večjo podporo tudi zaradi takšnih postopkov. Kmalu je prišlo do bojev med policijo in »bandami«, kakor so partizanske enote imenovali Nemci.

Eden izmed prvih bojev je bil 26. oktobra 1941 pri Čreti (Marija Čreta) blizu Vranskega v okrožju Celje, med 1. četo 72. rezervnega policijskega bataljona in partizani.

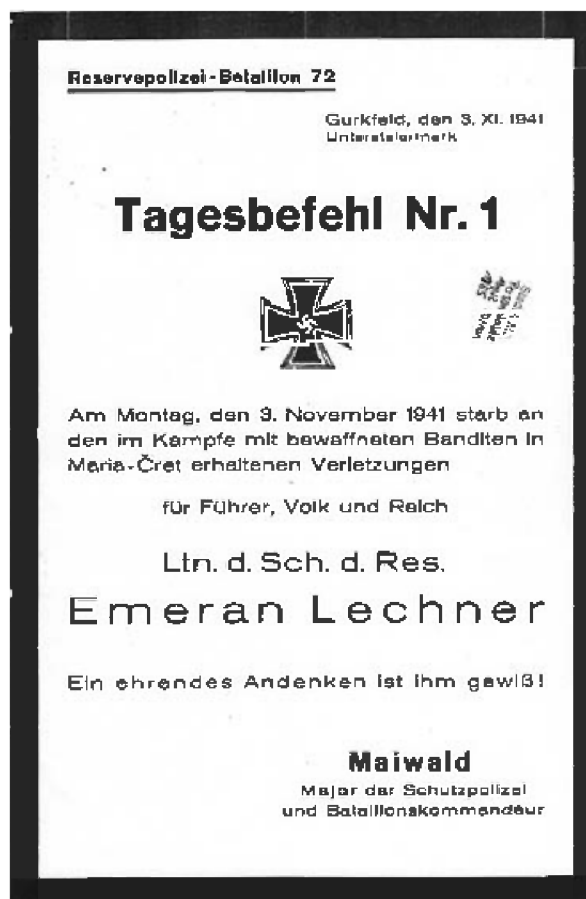
V tem spopadu je bil hudo ranjen rezervni poročnik zaščitne policije Emeran Lechner. Prepeljali so ga v celjsko bolnišnico, kar je trajalo več ur. 3. 11. 1941 je v bolnišnici umrl v navzočnosti svoje žene, ki je pripotovala iz Münchna. Pokopan je bil na nemškem vojaškem pokopališču v Celju.²⁸

Naslednja tri leta je bataljon preživel v večnem menjavanju deportacij, hajk na partizane, zased, manjših spopadov ter večjih akcij, v katerih je sodeloval z drugimi policijskimi bataljoni in pri katerih je vedno znova doživljal izgube. Nastanjen je bil še vedno v Celju, Krškem in Brežicah, manjše enote pa so občasno premeščali na Trojane in v okolico Trbovelj.

²⁶ Bundesarchiv Berlin, R 20/154. Fond vsebuje vojni dnevnik 3. čete 72. rezervnega policijskega bataljona od septembra 1941 do junija 1942.

²⁷ Poveljnik čete je bil Josef (Sepp) Burgmaier, rojen 1899 v Waltershofnu. Od leta 1916 je bil prostovoljno na fronti. Od septembra 1918 do oktobra 1919 v belgijskem ujetništvu, leta 1920 je vstopil v bavarsko deželno policijo. V obdobju 1928-37 je delal v ženinini trgovini in intendanturi NSDAP. Februarja 1937 se je ponovno aktiviral kot poročnik zaščitne policije v Münchnu. Ob začetku vojne je bil stotnik zaščitne policije, julija 1940 poveljnik 4. čete 72. rezervnega policijskega bataljona, kasneje poveljnik 3. čete. 15. 6. 1942 so ga odpoklicali iz Slovenije in napotili v München. Poročilo poveljnika redarstvene policije Alpenland, ki ga je poslal münchenski policijski direkciji se ni ohranilo. Okoliščine tega poročila govore v prid domnevi o nekakšnem Burgmaierjevem prestopku. Od marca 1945 je bil poveljnik 2. prostovoljskega policijskega bataljona Jadransko primorje v Istri. Burgmaier je umrl 15. 2. 1975 v Münchnu. Od leta 1928 je bil član NSDAP, od leta 1933 pa pripadnik SA. Podatki so iz zelo nepopolne osebne mape. Stadtarchiv München, Personalakten, Liste 20/83, Jahrgang 2011, Bd. 1 Nr. 18.

²⁸ Emeran Lechner je bil rojen leta 1903 v Münchnu. V obdobju 1923-1929 je živel v ZDA. Od maja 1938 se je uril pri policijski rezervi, leta 1939 je bil vpoklican. Od septembra 1939 do decembra 1940 je služil v 73. policijskem bataljonu. Konec leta 1940 je postal rezervni poročnik zaščitne policije in poveljnik voda 2. čete 72. rezervnega policijskega bataljona. Avgusta 1941 so ga zaradi pijanosti in poškodovanja policijskega avtomobila premestili v 1. četo. 26. 10. 1941 je bil pri Čreti ranjen, za posledicami ran pa je 4. 11. 1941 v bolnišnici Celje umrl. Član NSDAP je bil od 1937, pripadnik SA pa od leta 1933. Podatki so iz osebne mape. Stadtarchiv München, Personalakten, Abg. 20/101, Bd. 19, Nr. 1965.

Osmrtnica poročnika zaščitne policije Emerana Lechnerja, ki je umrl za posledicami ran, ki jih je dobil v boju pri Čreti. (Stadtarchiv München, Personalakte, Abg. 20/101 Nr. 1965.)

Poveljnik bataljona, major Richard Maiwald je občasno poveljeval vsem policijskim enotam na Spodnjem Štajerskem, s čemer so zagotovili enotnost poveljevanja.

Poveljnik varnostne policije v Mariboru (Otto Lurker) in Maiwald sta tesno sodelovala, kar se je pokazalo zlasti poleti leta 1942.

Julija 1942 je Lurker prestavil svoj sedež iz Maribora v Celje. Istočasno je dobila varnostna policija okrepitev iz Straßburga.²⁹ Medtem ko je poskušal na Gorenjskem višji SS in policijski vodja Rösener s pomočjo 18. policijskega planinskega polka uničiti tamkajšnje partizansko gibanje in je pri tem opustošil več vasi, se je v Celju na dvorišču Starega Piskra zvrstilo več streljanj, v katerih je bilo ustreljenih več sto talcev.³⁰ Samo v enem primeru je

²⁹ Ukaz poveljnika redarstvene policije (Straßburg, 13. 7. 1942) za premestitev 27. pripadnikov intervencijske enote (Einsatzgruppe) Strassburg v Maribor k polkovniku SS (SS-Standartenführer) Ottu Lurkerju. Pripadniki so poimensko navedeni, na Slovenskem pa so ostali večinoma več let. ARS, AS 1931, fasc. 759.

³⁰ Avgusta in septembra 1942 so pod poveljstvom višjega SS in policijskega vodje Rösenerja izvedli več akcij 18. policijskega planinskega

Der Höhere SS- und Polizeiführer
im Wehrkreis XVIII
Führungstab für Bandenbekämpfung.
I a

A B S C H R I F T

AG-1931/825/107-9

266

Dienstanweisung für Major d.Sch.M a i w a l d als Beauftragter
des Höheren SS- und Polizeiführers für die Zusammenarbeit aller
Sicherungskräfte in der Untersteiermark.

- 1.) Zweck des Auftrages ist es, den gesamten Nachrichtendienst über Auftreten von Banden zu überprüfen und in Verbindung mit anderen Dienststellen Sorge zu tragen, dass alle Nachrichten über Bandenvorkommen auf dem kürzesten Wege bei ihm einlaufen.
- 2.) Alle Sicherungskräfte haben das Auftreten von Banden zuerst an Mjor d.Sch.Maiwald zu melden, bevor andere Dienststellen verständigt werden. (Z.B. meldet die Gendarmerie nicht zuerst an den Landrat oder sonstige Dienststellen, sondern sofort an Major d.Sch.Maiwald.)
- 3.) Örtlich angesetzte Einsätze sind von Major Maiwald zu überprüfen. Engste Zusammenarbeit aller Sicherungskräfte, beginnend beim Streifengang und beim Beziehen von Lauerstellung ist hier Voraussetzung.
- 4.) Der Einsatz weiterer Kräfte bzw. Zuführung von Verstärkung aus dem eigenen Raum ist Aufgabe von Major Maiwald.
- 5.) Ist Zuführung und Einsatz stärkerer Kräfte erforderlich, so sind diese bei mir anzufordern.
- 6.) Eigene Kräfte, mit denen zunächst auszukommen ist, sind: Polizei Gendarmerie, Zollgrenzschutz, Bahnschutz sowie Sonderstürme des Steirischen Heimatbundes. (SS-Standartenführer Bock.)
- 7.) Kräfte des Steirischen Heimatbundes sind beim Führer dieser Einheit anzufordern.
- 8.) Kräfte der Wehrmacht sind beim Kommandeur Landesschützen-Regiment anzufordern. (Absprache des Höh.SS- und Polizeiführers mit dem Kommandeur der Division z.b.V.438)
- 9.) Alle Einheiten unterstehen im Bandenkampf dem Höheren SS- und Polizeiführer, welcher auch beim Zusammenarbeiten mit Wehrmacht den taktischen Führer bestimmt.
- 10.) Major d.Sch.Maiwald legt mir täglich bis 14,00 Uhr einen Gesamtlagebericht vor.
- 11.) Sollten Erweiterungen zu dieser Dienstanweisung erforderlich werden, sind mir Vorschläge vorzulegen.

gez. R ö s e n e r
SS-Gruppenführer
und Generalleutnant der Polizei

Für die Richtigkeit der Abschrift
Gilli, den 18. Februar 1944

Graßhormann
Hm.d.Gend.

Rösenerjeva službena navodila z dne 18. 2. 1944 majorju zaščitne policije Maiwaldu za »sodelovanje vseh zaščitnih sil na Spodnjem Štajerskem«. (ARS, AS 1931, fasc. 825, 107-9)

Talcem prevzujemo oči (20. 7. 1942). (Muzej novejšje zgodovine Celje.)

Razglas o streljanju talcev v Celju dne 20. 7. 1942. (Muzej novejšje zgodovine Celje.)

nemško pravosodje po vojni ugotovilo, katera policijska enota je izvedla streljanje. Gre za streljanje 22. 7. 1942, ki je dokumentirano na fotografijah.³¹

Niti ti ukrepi pa za Nemce niso bili dolgoročno uspešni, prav tako kakor aretacije družinskih članov partizanov, njihovo izganjanje v Rajh ali pošiljanje v koncentracijska taborišča.

Sodelovanje pri uničenju Pohorskega bataljona

8. 1. 1943 so enote poveljnika redarstvene policije napadle in na območju Velikega vrha uničile Pohorski bataljon (»tolpo s Pohorja« – *Bachernbande*, kot navajajo nemški dokumenti).³² V albumu fotografij bataljona so slike taborišča in ubitih pripadnikov Pohorskega bata-

polka, ki so ga ustanovili poleti 1942 v Garmisch-Partenkirchnu, in drugih policijskih enot, da bi uničili partizansko gibanje na Gorenjskem. Žarišča teh akcij so bila na območjih Škofje Loke, Kamnika, Tuhijske doline in Pokljuke.

³¹ V dopisu osrednjega urada deželne uprave za raziskovanje nacističnih zločinov državnemu tožilstvu v Augsburgu se omenjajo poročila 72. rezervnega policijskega bataljona o izvedenih streljanjih na dvorišču celjskega zapora, ki jih je predal zvezni arhiv v Berlinu. Dokumenti, predani državnemu tožilstvu v Augsburgu pa tam niso več v celoti ohranjeni! Bundesarchiv Ludwigsburg, B162/6473 Bl. 110ff.

³² Posebno povelje poveljnika orožništva pri šefu civilne uprave na Spodnjem Štajerskem. Maribor, 9. 1. 1943. ARS, AS 1621, fasc. 83.

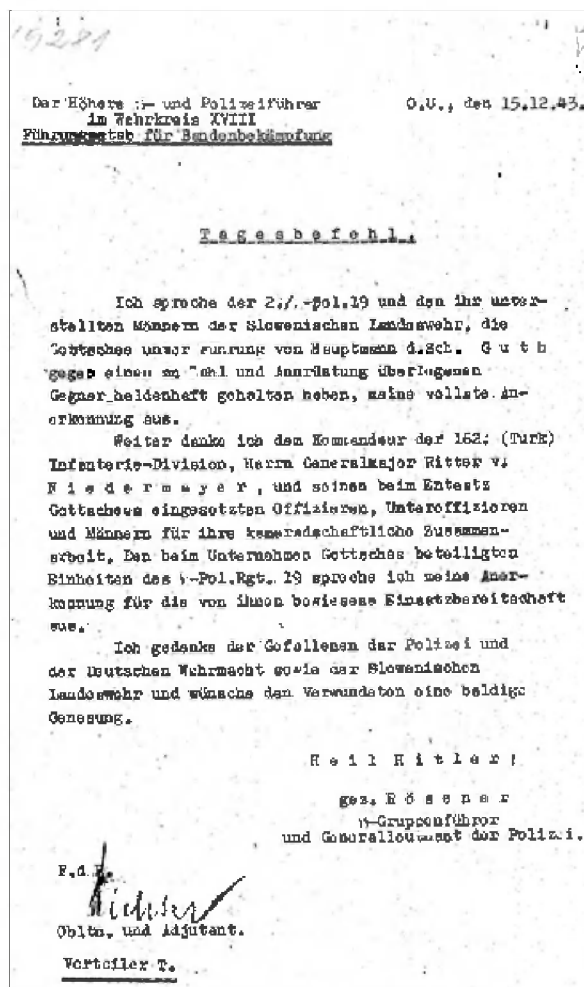
Posebni ukaz poveljnika orožništva v Mariboru z dne 9. 1. 1943 o uničenju »tolpe s Pohorja« z omembo posameznih sodelujočih enot. ARS, AS 1621, fasc. 83.

ljona.³³ V akciji je bil ubit tudi pripadnik bataljonskega oddelka vezistov.³⁴ V napadu so razen 72. rezervnega policijskega bataljona sodelovale skupno še štiri samostojne policijske čete.

Položaj se je temeljito spremenil septembra 1943, ko je Italija izstopila iz osi Berlin-Rim. Območja, ki jih je doslej zasedala italijanska vojska, je morala prevzeti nemška. To se je ponekod zgodilo šele po hudih bojih z Italijani in partizani. Dodatnih enot za te namene seveda ni bilo, zato je prišlo do prerazporeditve in redčenja že prej premalo številnih enot.

³³ Priloga vojnega dnevnika 72. rezervnega policijskega bataljona. Fototeka Muzeja novejše zgodovine Slovenije.

³⁴ Glej tabelo padlih pripadnikov bataljona. Rezervni narednik zaščitne policije Schußmann je padel pri Velikem vrhu 8. 1. 1943. Seznam nemškega vojaškega pokopališča v Celju navaja skupaj 16 nemških policistov, ki so padli 8. 1. 1943. Doslej je bilo ugotovljeno, da jih je 8 zagotovo padlo pri Velikem vrhu ali pa so umrli za posledicami ran. Pri drugih tega sicer ni mogoče zagotovljeno, je pa verjetno. Ker so padle Nemce pokopavali skupaj v Celju ali Kranju, ni verjetno, da jih je v bojih padlo kaj več.

Rössnerjevo dnevno povelje 15. 12. 1943 s pohvalo 2. čete 19. policijskega polka SS, ki je bila obkoljena v Kočevju. ARS, AS 1931, 825.

Bataljon so na Spodnjem Štajerskem porazdelili po velikem območju. Kot pomožne enote so ustanovili Slovensko domobranstvo. Potem, ko so šele s pomočjo vojske in oboroženih sil SS uspeli spet vzpostaviti železniško povezavo z Zagrebom, so 2. četo bataljona in eno četo Slovenskega domobranstva nastanili v Kočevju, ki so ga nekdanj poseljevali Nemci.

Že prej je v bojih okrog Novega mesta med 10. in 14. 11. 1943 padlo 6 pripadnikov bataljona.³⁵

2. četo so obkolili decembra 1943 v Kočevju. Možje pod poveljstvom stotnika zaščitne policije Gutha³⁶ so

³⁵ Glej tabelo padlih pripadnikov bataljona.

³⁶ Friedolin Guth, rojen leta 1908 v Innsbrucku. Leta 1928 je bil v avstrijski vojski, leta 1930 pripadnik avstrijske policije, po neuspešnem nacističnem puču 1934 je zbežal v Nemčijo, istega leta je vstopil v nemško policijo, od leta 1937 pri gestapu v Münchnu in od 1938 pri gestapu v Innsbrucku. Od decembra 1939 poročnik zaščitne policije v policijskih bataljonih, od januarja 1943 poveljnik 2. čete 19. poli-

bili odvisni od oskrbe z letali in so morali čakati na zunanjo pomoč, ki je prispela šele čez več dni. Na pomoč je ob podpori tankov in letalstva prišla 162. (turkmenska) pehotna divizija.³⁷ Tu je padlo nadaljnjih 13 pripadnikov bataljona.³⁸

Kot kaže primer Kočevja, so Nemci v Sloveniji najkasneje septembra 1943 izgubili nadzor. Vozila so lahko vozila le čez dan, kasneje pa samo v konvojih, nekatere ceste – kot naprimer tista čez Tuhinjsko dolino in Trojane, pa so bile zaprte. Po železnici so vozili oklepni vlaki. Manjše orožniške postaje na podeželju, kjer je službovalo pogosto le od 5 do 10 mož, so ukinili, ker so bile redno tarče napadov. Može so združevali v večje, gibljive enote, saj operacije z manjšimi skupinami niso bile več mogoče. Nemške taktike takoimenovanih nočnih zased na križiščih, kjer so prežali in streljali na vsakogar, ki je med policijsko uro prišel mimo, tako niso mogli več izvajati, saj so za te akcije uporabljali manjše število mož.

Še hujše je bilo pomanjkanje težjega orožja. Topov nemška stran, razen v bojih od septembra 1943 do februarja 1944, skorajda ni imela. Na razpolago je imela le majhne, 5-centimetrskе minomete, ki niso bili kos partizanski oborožitvi niti po ognjeni moči niti po doletu. Oklepna vozila je imela policija le na Gorenjskem, uporabe takšnih vozil na Spodnjem Štajerskem pa doslej – razen v bojih za Kočevje in okrog Novega mesta decembra 1943, ni bilo moč dokazati.

Nemške enote, kakršen je bil münchenski bataljon, so bile tudi prestare in nezadostno opremljene za tukajšnje geografske razmere, saj so bili naprimer popolnoma brez planinske opreme.

Premestitev v Francijo

Sredi februarja 1944 so pripravljali premestitev 19. policijskega polka SS v Francijo.³⁹ Od konca februarja

cijskega polka SS. 18. 8. 1944 je prišel v francosko vojno ujetništvo. Leta 1947 izpuščen, nato se je izselil v Argentino, kjer so ga leta 1980 na nemškem veleposlaništvu zaslišali kot prič o v postopku državnega tožilstva Dortmund proti 1. četi 19. policijskega polka SS. Član NSDAP in pripadnik SS od jeseni 1932. Ob koncu vojne (1945) stotnik zaščitne policije.

³⁷ Fotoalbum v spomin na obrambo Kočevja. V njem so vidne enote kopenske vojske in tankovske enote. Fototeka Muzeja novejšje zgodovine Slovenije.

³⁸ Glej tabelo padlih pripadnikov bataljona.

³⁹ Depeša rajhsfirerja SS in poveljnika nemške policije z dne 12. 2. 1944. Bundesarchiv Berlin, R 19 2329/151.

Stotnik zaščitne policije Guth, poveljnik 2. čete 19. policijskega polka SS, in generalmajor Ritter von Niedermeyer, poveljnik 162. (turkmenske) pehotne divizije decembra 1943 v Kočevju. Muzej novejšje zgodovine Slovenije, Ljubljana.

1944 dalje so postopoma premeščali posamezne enote, ki so jih nadomeščale enote 28. policijskega polka SS »Todt«, ki so ga premestili iz Francije ter 1. bataljon »Cholm« 25. policijskega polka SS iz Danske. Tako so naprimer 2. četo bataljona, ki je bila nastanjena v Zagorju ob Savi, 1. 3. 1944 umaknili od tam in nadomestili s 1. četo 25. policijskega polka SS.⁴⁰

9. 3. 1944 so 19. policijskemu polku SS v Parizu delili 375 podčastnikov in policistov kot nadomestilo za izgube v zadnjih letih. 99 med njimi jih je prišlo v 1. bataljon – v nekdanji 72. rezervni policijski bataljon, ki je bil tedaj v Lyonu.⁴¹

Delovanje polka v Franciji je zaradi pomanjkljivih virov le nepopolno dokumentirano.

Sredi aprila 1944 je major zaščitne policije Maiwald⁴² po več kakor štirih letih domnevno zapustil bataljon, nadomestil pa ga je major zaščitne policije Fischer. Münchenčani so bili očitno najpozneje od maja 1944 stacionirani v departmaju Haute-Savoie v okolici Anancyja in ob Ženevskem jezeru. Tu so se bojevali proti pripadnikom francoskega odporiškega gibanja.

⁴⁰ Dopis orožniške postaje Zagorje ob Savi okrožnemu poveljstvu orožništva Trbovlje z dne 2. 3. 1944, ARS, AS 1621, fasc. 114.

⁴¹ Dopis poveljnika redarstvene policije v Parizu z dne 9. 3. 1944. ARS, AS 1621. Za münchenski bataljon je to pomenilo, da so zamenjali okoli 1/5 moštva. Treba je opozoriti, da so za dopolnitev lahko zaprosili šele potem, ko so zaradi smrti, zajetja ali ran izgubili 20% moštva. Nadomestnega moštva pa niso več tvorili Münchenčani, ampak večinoma folksdojčerji iz Hrvaške, Madžarske in Romunije.

⁴² Spis vsebuje le Maiwaldovo korespondenco, ko se je konec 40. let 20. st. zopet poskušal zaposliti v policiji. Bayerisches Hauptstaatsarchiv, MInn, 101316, Richard Maiwald.

Osmernik a Münchenskega policista, ki so ga 2. 9. 1944 ustrelili pripadniki francoskega odporniškega gibanja. Lbay.

Po zavezniškem izkrcaju v južni Franciji se je bataljon, ki je bil nameščen ločeno od ostalih nemških enot, znašel v brezizhodnem položaju. Nemškemu umiku se ni več mogel pridružiti. Na švicarski meji stacionirana četa se je skupaj z graničarji podala v švicarsko internacijo, poveljstvo bataljona in preostale čete pa so se morali 14. 8. 1944 vdati francoskemu odporniškemu gibanju.

2. 9. 1944 so pripadniki francoskega odporniškega gibanja kot maščevanje za pobite Francoze ustrelili 80 Nemcev – 60 ustreljenih je pripadalo 1. bataljonu 19. policijskega polka SS. 29 od njih je bilo pripadnikov Münchenske policije, torej so bili pri bataljonu že od leta 1939.⁴³

Ponovno formiranje bataljona in konec vojne

19. policijski polk SS se je konec leta 1944 vrnil v Slovenijo brez 1. bataljona.⁴⁴

Januarja 1945 so 1. bataljon nanovo formirali. Moštvo zanj (okoli 1000 mož) je prišlo s policijske šole v

⁴³ Preko Rdečega križa so svojcem še med vojno sporočili, da je bila vzrok smrti policistov »nesreča«. Sicer pa so v kartoteki vzrok smrti še pred koncem vojne spremenili v »ustreljen«. Odkod je ta informacija prišla v München, ni znano. Ustrelili so jih na mestu, kjer so pripadniki 28. policijskega polka SS »Todt« 25. 12. 1943 postrelili pripadnike francoskega odpora. Stefan Klemp, »Nicht ermittelt«, str. 208-212.

⁴⁴ Telegrafška depeša šefa redarstvene policije o premestitvi 19. policijskega polka SS iz Alzacije v Dravograd z dne 30. 10. 1944. ARS, AS 1622. Polk je prispel po 19. 11. 1944. Prvi enoti sta bili 3. bataljon 19. policijskega polka SS na območju Prevalj in 2. bataljon 19. policijskega polka SS na območju Raven na Koroškem. Poveljstvo polka in 1. bataljon nista omenjena.

Ostravi.⁴⁵ Šlo je večinoma za slovaške in madžarske folksdojčerje.

Konec aprila 1945 je 1. bataljon deloval na območju Trojan in Zagorja, Münchenskih policistov pa ni bilo več med njimi. 2. in 3. bataljon sta spet delovala na območju Novega mesta in Kočevja, kar je moč dokumentirati še konec aprila 1945.⁴⁶

Pripadnike 19. policijskega polka SS so na Koroškem zajeli Angleži, a so bili že poleti 1945 izpuščeni.

Po vojni so se preživeli pripadniki izvirnega bataljona vrnili v München. Rezerviste so odpustili iz policijske službe, da so se vrnili k svojemu delu. Vojno je preživelo le malo aktivnih policistov – ti so se večinoma vrnili v policijo ali pa so jih zaradi zdravstvenih razlogov upokojili.

Znani sta le dve preiskavi zaradi zločinov bataljona – ena zaradi pomora Judov leta 1940 v Czestochowi in druga zaradi zločinov v Franciji. Nobena preiskava se ni končala z vložitvijo obtožnice.

Zaradi delovanja v Sloveniji ni zoper pripadnike bataljona znana nobena nemška preiskava, pa tudi sicer je v zvezi z nemškimi zločini v Sloveniji poznana le preiskava centralnega urada v Ludwigsburgu, oziroma državnega tožilstva v Augsburgu, ki pa se ni končala z obtožnico.

Seznam pripadnikov 72. rezervnega policijskega bataljona, ki so padli v Sloveniji do marca 1944

Tabela temelji na večih virih. Glavni vir zanjo je kartoteka padlih policijske direkcije v Münchnu, ki so jo oblikovali med vojno. Drugi vir so sezname nemških vojaških pokopališč v Celju in Kranju, ki jih hrani Arhiv Republike Slovenije (ARS, AS II, akcesijska št. 301). Vpisi v celjskem seznamu, ki bi bili zanimivi za obdobje od zime 1944 dalje, se končajo na začetku junija 1944. Podatke o pripadnikih bataljona, ki so padli v drugem obdobju delovanja bataljona v Sloveniji, bi lahko pridobili le s pomočjo raziskovanja v informacijskem uradu kopenske vojske (Wehrmachtsauskunftsstelle) v Berlinu, česar doslej še nisem mogel.

⁴⁵ Alfred Hasemeier, *Wie ich zum „Schnäutzer“ wurde. Anekdoten und Abenteuer 1930-1945*. J. P. Bachem Verlag Köln 1980, 2. Auflage 1985. Knjiga vsebuje številne anekdote in spomine na avtorjevo službo pri policiji. Hasemeier je bil od januarja 1945 poročnik in poveljnik voda zaščitne policije v 1. bataljonu 19. policijskega polka SS. V knjigi najdemo sicer malo, ampak vendarle nekaj preverljivih podatkov o avtorjevem službovanju v Sloveniji.

⁴⁶ Različni spisi in poročila. ARS, AS 1622.

Datum	Kraj	Priimek	Čin
3. 11. 1941	Celje, posledica ran, pridobljenih v boju pri Čreti	Lechner	rezervni poročnik zaščitne policije (ZP)
8. 1. 1943	Veliki Vrh, Spodnja Štajerska	Schußmann	rezervni podnarednik ZP
5. 4. 1943	Mozirje, Spodnja Štajerska	Pappenberger	rezervni podnarednik ZP
28. 4. 1943	Oberradule (?), Spodnja Štajerska	Mühlhölzl	rezervni narednik ZP
29. 4. 1943	Oberradule (?), Spodnja Štajerska	Piser	rezervni narednik ZP
24. 6. 1943	Brez podatka, ranjen 28. 4. 1943	Von Fromentini	rezervni poročnik ZP
24. 6. 1943	Trojane, Spodnja Štajerska	Forstner	rezervni narednik ZP
27. 9. 1943	Goričica, nemško-italijansko ozemlje, Spodnja Štajerska	Dirscherl	rezervni podnarednik ZP
27. 9. 1943	Platar, italijansko ozemlje	Thines	desetnik ZP
7. 10. 1943	Preska, občina Polšnik	Wagner	rezervni podnarednik ZP
24. 10. 1943	Brezje, Spodnja Štajerska	Höbß	rezervni podnarednik ZP
24. 10. 1943	Brez podatka	Fink	pomožni policist (iz Hrvaške)
24. 10. 1943	Brez podatka	Steiner	rezervni podnarednik ZP
10. 11. 1943	Novo mesto	Weber	rezervni narednik ZP
10. 11. 1943	Med Trebnjim in Novim mestom	Gmeinwieser	rezervni podnarednik ZP
10. 11. 1943	Med Trebnjim in Novim mestom	Wachter	rezervni podnarednik ZP
10. 11. 1943	Novo mesto	Hillmaier	rezervni podnarednik ZP
13. 11. 1943	Novo mesto	Schmidt	rezervni podnarednik ZP
14. 11. 1943	Novo mesto	Bussenius	rezervni podnarednik ZP
5. 12. 1943	Češnjice, Ljubljanska pokrajina	Heimann	rezervni podnarednik ZP
5. 12. 1943	Novo mesto	Hirschauer	rezervni narednik ZP
10. 12. 1943	Kočevje	Sehrbruch	rezervni podnarednik ZP
10. 12. 1943	Kočevje	Rupp	rezervni podnarednik ZP
10. 12. 1943	Kočevje	Lubitz	rezervni narednik ZP
11. 12. 1943	Kočevje	Dombacher	rezervni narednik ZP
.. 12. 1943 ⁴⁷	Kočevje	Dürr	pripravnik ZP
.. 12. 1943	Kočevje	Märker	podnarednik ZP
.. 12. 1943	Kočevje	Weißberger	narednik ZP
.. 12. 1943	Kočevje	Roschmann	brez podatka
10. 12. 1943	Kočevje	Lubitz	rezervni narednik ZP
12. 12. 1943	Novo mesto	Reiter	rezervni podnarednik ZP
12. 12. 1943	Novo mesto	Schneider	rezervni podnarednik ZP
13. 12. 1943	bolnišnica Brežice	Pflug	rezervni podnarednik ZP
13. 12. 1943	bolnišnica Brežice	Menges	rezervni podnarednik ZP
23. 12. 1943	brez podatka, samomor	Kühnert	rezervni podnarednik ZP
25. 12. 1943	bolnišnica Golnik	Orlando	pripravnik ZP
19. 1. 1944	Dalmwerch(?)/ Novo mesto	Mehlstäubl	narednik ZP
15. 2. 1944	brez podatka	Flet	desetnik ZP

*Prevedel:
Aleksander Žižek*

⁴⁷ V seznamu natančen datum smrti ni naveden (le mesec in leto).